

18**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ**

z dnia 1 grudnia 1999 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego.

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943 oraz z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 1999 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. Nr 14, poz. 129 i Nr 60, poz. 642) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł rozporządzenia otrzymuje brzmienie:

„w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego.”;

2) w § 1:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ustala się podstawę programową:

1) wychowania przedszkolnego dla przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, stanowiącą załącznik nr 1 do rozporządzenia.”,

2) kształcenia ogólnego dla:

a) sześcioletnich szkół podstawowych i gimnazjów, stanowiącą załącznik nr 2 do rozporządzenia,

b) szkół ponadpodstawowych, stanowiącą załącznik nr 3 do rozporządzenia.”,

b) w ust. 2 wyrazy „w ust. 1 pkt 2” zastępuje się wyrazami „w ust. 1 pkt 2 lit. b)”;

3) dodaje się nowy załącznik nr 1 do rozporządzenia w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszego rozporządzenia;

4) dotychczasowe załączniki nr 1 i 2 do rozporządzenia otrzymują odpowiednio oznaczenie jako załączniki nr 2 i 3.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Edukacji Narodowej: *M. Handke*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Edukacji
Narodowej z dnia 1 grudnia 1999 r. (poz. 18)

Załącznik nr 1

**PODSTAWA PROGRAMOWA WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO
DLA PRZEDSZKOLI I ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH**

Wychowanie przedszkolne obejmuje wspomaganie rozwoju i wczesną edukację dzieci od trzeciego roku życia do rozpoczęcia nauki w klasie pierwszej sześcioletniej szkoły podstawowej.

Wychowanie przedszkolne organizowane jest w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Placówki przedszkolne zapewniają opiekę, wychowanie i uczenie się w atmosferze akceptacji i bezpieczeństwa. Tworzą warunki umożliwiające dziecku osiągnięcie „gotowości szkolnej”.

Wobec rodziny (opiekunów) placówki przedszkolne pełnią funkcję doradczą i wspierającą działania wychowawcze:

- pomagają w rozpoznawaniu możliwości rozwojowych dziecka i podjęciu wczesnej interwencji specjalistycznej,
- informują na bieżąco o postępach dziecka,
- uzgadniają wspólnie z rodzicami kierunki i zakres zadań realizowanych w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych.

Celem wychowania przedszkolnego jest wspomaganie i ukierunkowywanie rozwoju dziecka zgodnie z jego wrodzonym potencjałem i możliwościami rozwojowymi w relacjach ze środowiskiem społeczno-kulturowym i przyrodniczym.

Wynikające z powyższego celu zadania, dostosowane do potrzeb i możliwości rozwojowych dziecka, nauczyciel realizuje w ramach określonych obszarów edukacyjnych.

I. Poznawanie i rozumienie siebie i świata

1. Budzenie zaciekawienia otaczającym światem poprzez prowokowanie pytań i dostarczanie radości odkrywania.
2. Organizowanie działań umożliwiających poznanie wielowymiarowości człowieka (postrzegam, myślę, czuję, działam).
3. Organizowanie sytuacji pozwalających na poznanie możliwości własnych dziecka i innych ludzi, np. wynikających ze zróżnicowania płci, wieku, stanu zdrowia i doświadczenia.
4. Tworzenie sytuacji doskonalących pamięć, zdolność kojarzenia, umiejętność skupienia uwagi na rzeczach i osobach.
5. Dostrzeganie i opisywanie różnic, podobieństw i relacji między przedmiotami i zjawiskami. Stwarza-

nie okazji do porządkowania, klasyfikowania i liczenia.

6. Odczytywanie sensu i przeznaczenia rzeczy.
7. Wzbudzanie zainteresowań obrazem (ilustracją) i tekstem.
8. Poznawanie, stosowanie, tworzenie symboli i znaków.
9. Tworzenie warunków do doświadczeń językowych w zakresie reprezentatywnej i komunikatywnej funkcji języka (ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i rozwijania umiejętności czytania i pisanie).
10. Przekazywanie wiedzy o zdrowym stylu życia, ocenianie zachowań służących i zagrażających zdrowiu.
11. Wykorzystywanie i tworzenie okazji do poznawania rzeczywistości:
  - a) przyrodniczej poprzez obserwowanie, eksperymentowanie, odkrywanie,
  - b) społeczno-kulturowej poprzez poznanie zasad organizacji życia społecznego, tradycji rodzinnej, regionalnej, narodowej oraz poznanie dzieł kultury,
  - c) technicznej poprzez obserwowanie, manipulowanie oraz przekształcanie przedmiotów lub zmianę ich ułożenia w przestrzeni i czasie.

II. Nabywanie umiejętności poprzez działanie

1. Wspieranie samodzielnych działań dziecka.
2. Umożliwianie dziecku dokonywania wyborów i przeżywania pozytywnych efektów własnych działań.
3. Pomaganie dziecku w dostrzeganiu problemów, planowaniu i realizowaniu zadań.
4. Umożliwianie poznawania i stosowania różnych sposobów rozwiązywania zadań.
5. Kształtowanie nawyków higienicznych i zachowań prozdrowotnych oraz proekologicznych.
6. Uczenie zasad postępowania warunkujących bezpieczeństwo dziecka.
7. Tworzenie warunków sprzyjających spontanicznej i zorganizowanej aktywności ruchowej dziecka. Umożliwianie udziału w grach, zabawach ruchowych i gimnastyce.

8. Umożliwianie dziecku ekspresji spostrzeżeń, przeżyć, uczuć w różnych formach działalności, z zastosowaniem werbalnych i niewerbalnych środków wyrazu.
9. Wspieranie działań twórczych w różnych dziedzinach aktywności.

III. Odnajdywanie swojego miejsca w grupie rówieśniczej, wspólnocie

1. Uczenie nawiązywania bliskiego, serdecznego kontaktu z innymi osobami.
2. Pomoc w budowaniu pozytywnego obrazu własnego „Ja” i zaspokajaniu poczucia bezpieczeństwa.
3. Identyfikowanie i nazywanie różnych stanów emocjonalnych.
4. Uczenie sposobów radzenia sobie z własnymi emocjami, właściwego reagowania na przejawy emocji innych oraz kontrolowania zachowań.
5. Wdrażanie do zachowań akceptowanych społecznie, wprowadzanie w kulturę bycia.
6. Umożliwianie dziecku odkrywania znaczenia komunikowania się w sposób niewerbalny.
7. Umożliwianie zdobycia doświadczeń w mówieniu, słuchaniu i byciu słuchanym.
8. Tworzenie okazji do wymiany informacji, uczenie dyskusowania i dochodzenia do kompromisu.

9. Tworzenie okazji do pełnienia przez dziecko różnych ról w układach interpersonalnych, ze zwróceniem uwagi na rolę dziecka w rodzinie.
10. Tworzenie okazji do wspólnego podejmowania i realizowania różnych zadań, rozwiązywania problemów.
11. Dostarczanie przykładów i doświadczanie rozwiązywania sytuacji konfliktowych, na zasadzie kompromisu i akceptacji potrzeb innych osób.

IV. Budowanie systemu wartości

1. Wprowadzanie dziecka w świat wartości uniwersalnych, np. dobro, prawda, miłość, piękno, poprzez:
  - a) przekaz osobowy nauczyciela,
  - b) tworzenie otoczenia sprzyjającego rozumieniu i przeżywaniu tych wartości.
2. Pomaganie dziecku w poznawaniu różnych postaw bohaterów literackich, filmowych, próby ich oceny i uzasadnienia stanowiska.
3. Wykorzystywanie codziennych sytuacji do podejmowania prób samooceny i oceny zachowań innych.
4. Stwarzanie okazji do dokonywania przez dziecko wyborów i zdawania sobie sprawy z ich konsekwencji.
5. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności poprzez samodzielne, dokładne i rzetelne wywiązywanie się z podejmowanych zadań, szacunku do pracy swojej i innych.